

El millor reflex de la realitat

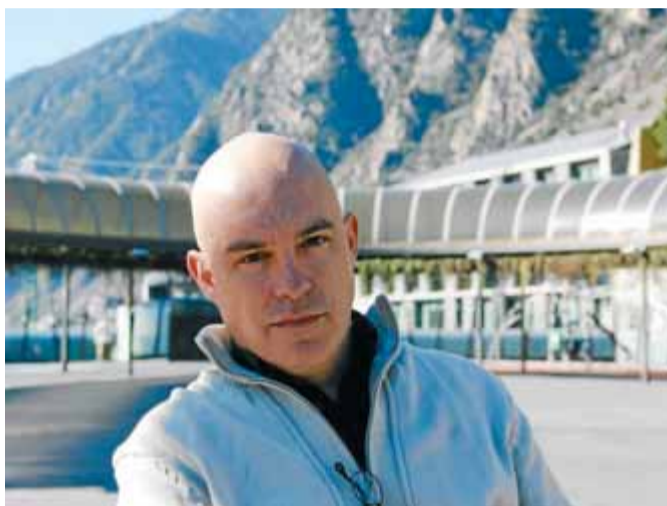
DAVID CASTILLO coordinador

ES
S
I
O
T
I
P
E

Es digui el que es digui, la novel·la continua sent el reflex més nítid de la societat actual. Qui vulgui entendre d'aquí a un segle el nostre temps haurà de recórrer als novel·listes de la nostra època. Ho van entendre els nord-americans quan es van inventar el nou periodisme i ho hauran d'assumir els que la volen enterrar. Hi ha hagut moltes revolucions tecnològiques. Cada dia s'inventen nous mecanismes per a la comunicació i, fins i tot, els suports de lectura estan en plena evolució, però la novel·la continua nítida, impertorbable a experimentalismes, avantguardes i reformes de tota mena. Ho deien els crítics anglesos de començament del segle XX: la novel·la és la que més bé expressa el batec de la societat. Com podem sentir un home a través dels videojocs, de la televisió, del Facebook?

Com a demostració, en aquest

suplement us proposem diferents lectures que us engrescaran. Entre elles, tres de relacionades amb la novel·la. Us recomanem l'entrevista extensa que

El novel·lista andorrà **Albert Villaró** DAVID MARÍN

Xavier Gaillard ha fet a l'escriptor ucraïnès Iuri Andrukhóvitx, un dels grans mestres de les literatures eslaves. També un nou Cardoso Pires, *L'hoste de Job*, publicat per El Gall editor, que ja havia

traduït *La balada de la platja dels gossos*. Tant el portuguès com Andrukhóvitx s'endinsen en els replecs de personatges desesperats, que s'interroguen sobre la mort i la tristesa, sovint des de la ironia i l'humor. Cardoso ho fa dins una obra ambientada durant la Guerra Freda. Andrukhóvitx per una Venècia, també sentimental i fantasmagòrica, i on la narració es combina amb les notes personals, els documents oficials i les entrevistes. Novel·les accessibles que fan pensar, totes dues conformen un mosaic de situacions, on els aspectes suposadament ficticis s'omplen de realitat fins a esdevenir cròniques de percepcions canviants.

I per als que vulguin narradors nostres, els recomanem la novel·la de l'andorrà Albert Villaró, una figura que no ha tingut l'èxit que es mereix, però que no decep mai, menys encara amb aquesta nova obra, un recorregut pel paisatge andorrà més inhòspit. *

MOTELBARSTOW

RAFAEL VALLBONA

Rodamons sense casa

Entre el 1964 i el 1965 Bob Dylan va escriure *Taràntula* (Global Rhythm Press), una novel·la que vam trigar anys a poder llegir aquí. Es diu que, de la pulsió filosòfica d'aquell relat experimental, en va sorgir *Like a Rolling Stone*, tema considerat la millor cançó de tots els temps segons la revista *Rolling Stone* i que obre el disc *Highway 61 revisited*, el millor disc del poeta de Minnesota.

Corria l'estiu del 1965. Dylan havia estat a Anglaterra l'any abans, havia conegut músics i havia escoltat el blues elèctric britànic. Quan es va presentar al festival de Newport del 1965 amb un grup elèctric el públic va quedar astorat pel que consideraven un anatema: Dylan amb una Fender? Abans mort.

Però uns dies després del festival es va tancar a enregistrar la majoria de cançons que havia interpretat al vell festival de folk, i d'aquelles sessions en va sortir *Highway 61 revisited*. La sensació que aquelles històries tristes i desoladores de vides perdudes als vorals de la *carretera del blues* (la ruta entre Nova Orleans i Milwaukee) només es podien explicar des dels ritmes de les guitarres elèctriques, es va esvaïr el dubte. *Like a Rolling Stone* és una cançó que captiva. La his-

tòria de soledat i desengany d'algú que acaba sent "com una pedra del camí" estremeix potser fins i tot més avui en dia que a l'emergent Amèrica del 1965. Però de les nou magnífiques cançons que componen el disc, *Desolation row* (*Passatge de la desolació*) és un dels millors poemes que ha escrit aquest etern candidat al Nobel de literatura. El llarg desfilat de vides trencades, personatges grotescos i pallassos patètics que la veu narradora observa des de la finestra del carreró és un autèntic cal·ligrama de la condició humana.

Desolation row, publicada a l'enorme i bell volum *Bob Dylan letras* (Global Rhythm Press / Alfaguara), és un poema tristíssim, una visió gens metafòrica i una mica visionària del fracàs col·lectiu en què estem instal·lats, des del Mississipi fins al Besòs, quaranta-set anys després. Qui ho ha perdut tot només té el dret moral que el trobador cantà una crònica del seu enfonsament. La tristesa corre per totes les avingudes i vol ser lluny de les comunions de masses. El poeta ho sap i no se n'amaga. Agafa de nou la guitarra acústica i desgrana aquest devessall d'històries sense sortida. Se sap un rodamón sense casa. I quan la lluna s'amaga, ja només espera la pluja. *

SENYORRUC

GUILLEM CIFRÉ

